

Vilka fåglar man ser och vilka man inte ser beror i mångt och mycket på slumpen. Sällan lyckas man planera sig till ett möte med en speciell fågel. Ju ovanligare fågel desto mer slumpartat ter sig upptäckandet. Men ibland har man tur. Den 6:e augusti förra året hade jag verkligen maximal tur.

Efter ett besök i Strängnäs svängde jag förbi viltvattnet vid Skäggesta strax utanför Åkers styckebruk. Väl framkommen träffade jag Björn Carlsson, som redan hade konstaterat att fågeltillgången var ganska mager den här dagen. Några grönenor och en gluttsnäppa utgjorde huvudattraktionerna.

Efter cirka tjugo minuter lämnade Björn lokalen, medan jag blev kvar en stund. Och inte mer än 2-3 minuter hade gått efter det att Björn försvunnit, förrän en stor and kommer inflygande från höger, uppenbarligen på väg att landa.

Redan innan jag har fått in den i kikaren stiger pulsen, för med blotta ögat har jag kunnat konstatera att fågeln har stora vita vingtäckarfält.

Gravand, tänker jag! En titt i kikaren gör dock att alla tankar på

gravand snabbt skingras. Efter den första förvirringen kommer glädjen bubblande. Framför mig ligger en rostand!

Efter att ha förvissat mig om att jag verkligen sett rätt, tänker jag att jag måste larma Björn. Snabbt inser jag dock att han hunnit så långt att jag inte gärna hinner ikapp honom. Jag beslutar mig därför för att njuta av rostandens ett tag till och sedan ringa ut obsen när jag kommer hem. I bortåt 20 minuter kunde jag beskåda fågeln som letade föda tillsynes halvhjärtat. En skillnad gentemot gravand var att den höll till på land i ganska hög utsträckning. Då och då yttrade den också ett dämpat "vou".

När jag till slut åkte från platsen var fågeln kvar, men trots ihärdigt sökande av ett flertal andra skådare förblev jag troligen den enda som fick se den.

Fågelns ursprung kan ju alltid diskuteras, och man kan ju aldrig säga med säkerhet varifrån den kom. Normalt sett brukar de roständer som ses i Sverige anses som ickespontant uppträdande. De roständer som sågs i Skandinavien under sommaren 1994 skulle dock kunna vara fåglar från en spontan invasion.

I Sverige sågs över 50 individer från mitten av juli och framåt. I Finland sågs ännu fler medan det i Norge sågs lite färre roständer än i Sverige.

I Södermanlands län tycks den enda övriga obsen vara av en ensam fågel vid Tullgarns näs ett par dagar efter skäggestaobsen. Liksom övriga roständer som sågs vid denna tid var skäggestafågeln inte ringmärkt.

Fredrik Ellin

Ring en "svarare".

Sörmlandssvararen	0157-108 64
Stockholm Birdline	08-590 36486
Sverige Clubb	300 071-268 300
Sverige Clubb	300
inringning	020-768 030
Skåne	046-610 76
Skåne inringning	040-268 948
Blekinge	0454-198 98
Västergötland och	
Södra Älvsborg	0320-700 96
Västkusten	031-492 219
Småland, Östra	0490-182 84
Småland, övriga	0470-473 46
Öland	0480-260 50
Ottenby(Öland)	0485-611 18
Gotland	0498-264 280
Östergötland	013-133 986
Närke	019-188 419
Västmanland	021-188 844
Dalarna, Dala	212 0240-167 82
Norrland, Umé	090-132 647

En bra att ha lista om du är ute och reser i Sverige.

Manusstopp för

nr 2/95

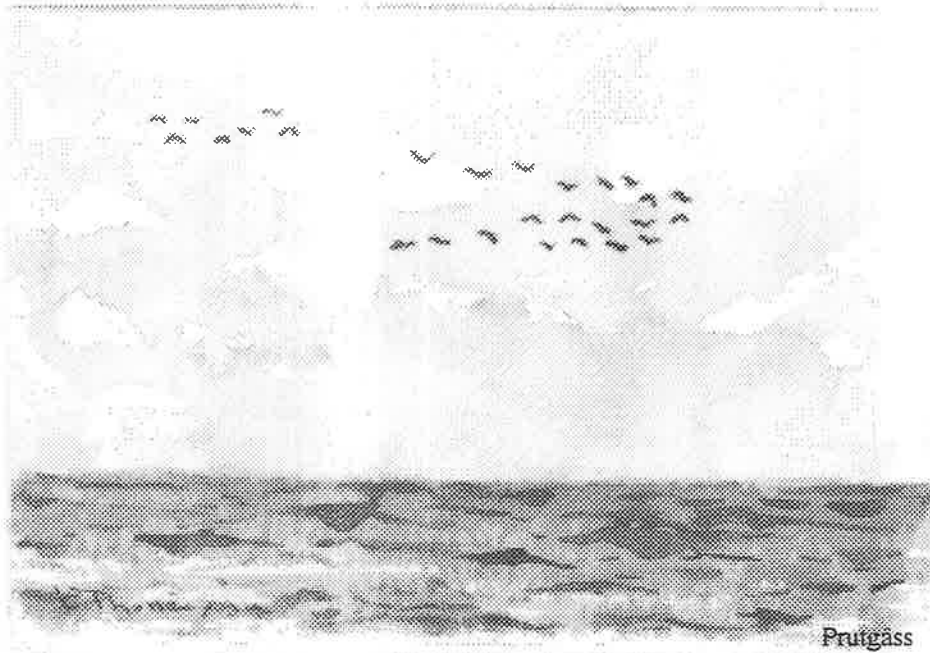
är den

1 oktober

Till: Björn Carlsson

Talludden Mälsåker

640 61 Stallarholmen

Prutgäss

Den 27/10

Bar det iväg mot Falsterbo i ett gråmulet och lite trist väder. Strax utanför Linköping kom första fågelobsen av intresse, för intill och sedan över motorvägen jagade en stenfalk i snabba kast och svängar en småfågel, men denna lyckades hålla sig undan och snart gav falken upp till lycka för den jagade. Sedan var det lugnt på fågelfronten ända ner till Skåne.

Mellan Helsingborg och Malmö började lite fågel att synas utmed

vägen, 3 ormråkar, 1 glada, 5 tornfalkar och en flock tofsvipor på ca. 50- 75 individer. Det fanns även stora flockar med grå- och sädgås på fält lite längre bort från vägen.

Så äntligen framme vid Falsterbo, närmare bestämt vid Ljunghusen, där jag hyrt en lill- stuga för två nätter. In med packningen och på med stövlarna, sedan bila ner till fyren i rödaste rappet för nu började skymningen falla snabbt.

Carduelis carduelis
Corvus monedula
Corvus corone
Strix aluco
Columba livia
Turdus merula
Turdus viscivorus
Turdus pilaris
Cygnus olor
Cygnus cygnus
Dendrocopos major

följande av grupp 1 och 2
Pyrrhula pyrrhula
Anas platyrhynchos
Cinclus cinclus
följande av grupp 1 och 3
Larus argentatus
följande av grupp 2 och 3
Carduelis flammea

Avslutningsvis vill jag säga, att allt ovanstående nog inte ska tas på alldeles fullt allvar. Men meningen med en sån här tävling är, att det egna laget skall se fler arter än de andra. Observera, att alla i laget skall ha sett alla arter. Fast hur kontrollerar man det?

Så här skall naturligtvis fågelskådning inte gå till på fullt allvar, att hasta från ett kryss till ett annat, men som omväxling, och i trevligt sällskap, är det roligt att göra någon gång emellanåt.

Sist, men absolut inte minst, vill jag, på allas våra vägnar, framföra ett varmt TACK till Bernt med familj för utsökt kaffe och delikat tilltug. TACK!

Staffan Hellbom

Genom åren har det dykt upp en del inbetalningar utan avsändare och adress.

Så detta nummer skickas till alla som fanns med från början i Strängnäs Ornitologiska Klubb.

Har någon undrat varför inte tidningen kommit, beror det nog på detta.

Lördagen den 28 januari, årets kallaste dag med 17 minusgrader hängande i luften var en märkesdag i SOK:s historia. Vi var då 6 personer, som trotsade snö, kyla och annat ont och gav oss ut på jakt efter fågel. Indelning i tre lag, kallade lag 1, lag 2 och lag 3 (efter placeringen). Lag 1 bestod av Kent Söderberg och Staffan Hellbom, lag 2 av Peter Kjellin och Bernt Andersson, lag 3 av Björn Carlsson och Torsten Carlsson.

Samling klockan 8 på morgonen. Huttrande gav vi oss så iväg. Kylan inbjöd inte till några längre utomhusvistelser, så en stor del av tiden (fram till 12.30) tillbringades inom bilarnas ombonade väggar.

Nu gällde det att, snabbt som ögat, åka iväg till de bästa ställena och skrämra iväg fåglarna för de andra lagen. Vårt lag kollade först in lite gulspurv mm vid silon, och for sedan via känd kattuggla ut till Hässelbyholm med mistelbeståndet. Dubbeltrastarna var snälla och visade sig. Framme vid vattnet såg vi 2 havsörnar och en duvhök, vilket inget av de andra lagen måktade med. Men, som sagt, vi var först.

Så funderade vi var det kunde finnas öppet vatten, och vi for, på vinst och förlust, till färjeläget vis Aspö. Där såg vi storskrakar, förutom gråtrut. En tur till soptippen gav inte speciellt mycket. Sedan gick färden genom några villakvarter så småningom till ett ställe, där strömstarar i legio kan visa sig. Det gjorde de, fast bara 2 stycken, vid forsarna vid Åkers museum. Via Berga och knöl- och sångsvanar, gick färden till Valnaren, där jag visste att vi skulle få se varfågel. Det hade jag i alla fall gjort varje gång den senaste tiden. Men där var ett par sabotörer från ett annat lag och hindrade oss i vårt sökande. De såg den, men tyvärr inte vi.

Nåväl, rättvisan segrade ändå till slut, och vi vann. Inalles sågs 33 arter, inte särskilt imponerande kanske, men ändå. Så följer en förteckning på vilka arter som sågs. För att våra kära läsare inte skall alldeles försoffas, skriver jag fåglarnas latinska namn - men latin kan ni väl ...

Följande fåglar sågs av alla grupperna:

Emberiza citrinella
 Carduelis chloris
 Passer montanus
 Passer domesticus
 Parus caeruleus
 Parus major
 Parus palustris
 Sitta europaea
 Corvus corax
 Pica pica

följande av grupp 1 enbart

Haliaeetus albicilla
 Accipiter gentilis
 Mergus merganser
 följande av grupp 2 enbart
 Garrulus glandarius
 Lanius excubitor (hrm)
 följande av grupp 3 enbart
 Picus viridis
 Dryocopus martius

Väl nere var jag ensam i blåsten som ju alltid är påtaglig vid kusten, särskilt på hösten.

Den första obsen blev en tornfalk som stod och ryttlade strax norr om fyren, jag fortsatte framåt och till höger fanns en liten kulle med några buskage och en liten trädunge, bakom denna gick 87 prutgäss och betade. Så mycket mer skådande blev det inte denna första dag, det blev snabbt mörkare och kylan var bitande samt att magen krävde sitt, så jag återvände till stugan och slötittade på tv- n innan sömnen tog över.

28/10

Tidigt uppe, frukost, varma kläder med mössa och handskar, ett måste när man står stilla i blåsten några timmar. Nu på morgonen var det mycket folk nere vid udden bl.a. ett stort gäng danskar. Vid lilla kullen satt en kille och räknade fågelsträck, ett drygt jobb i snålblåsten, för här var det fågel i luften, stora flockar av tättingar, domherre, steglits, kungsfågel, gulspurv, hämpling, bergfink, grönfink med flera arter.

Utsträckande sparvhök kom med jämna mellanrum. Jag följde kusten öster ut från fyren och en bit längre

bort låg 200- 250 prutgäss i vattnet mellan stranden och reveln. Efter en stunds skådande vände jag tillbaka ut mot Nabben, under tiden sågs mängder av framförallt grönfink både i luften och bland vegetationen i strandkanten, här gick även 3 storspovar och födosökte. Plötsligt lyfte all fågel i närheten och panik utbröt bland all småfågel, orsaken till detta var en duvhökshona som kom i låg jaktflykt och försvann bakom en dunge, kanske fick hon ett byte?

I törnbuskarna fanns det gott om nötskrikor vilket ej förvånade med tanke på den rapport om rekordsiffror på sträckande skrikor över Falsterbo denna höst. Ute på udden vid Nabben, med tuben på plats så kunde revlarna avspanas, 7 storspov, 10 gluttsnäppa, ca. 20 kustpipare samt stora mängder vitfågel, ett 50- tal prutgäss rundade udden och hela tiden kom sträckande sparvhök i låg flykt säkert spanande efter byte, bara några meter ifrån mig, som mest kom 7 flygande på rad ut mot udden för att sedan gira och vända in mot land igen.

Steglits, hämpling, kungsfågel, grönfink, bergfink fanns hela tiden i luften och runt om i buskarna.

INNEHÅLL:

Ledare

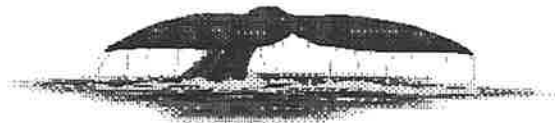
Brun kärrhök

Artrace

Rostand

Resan

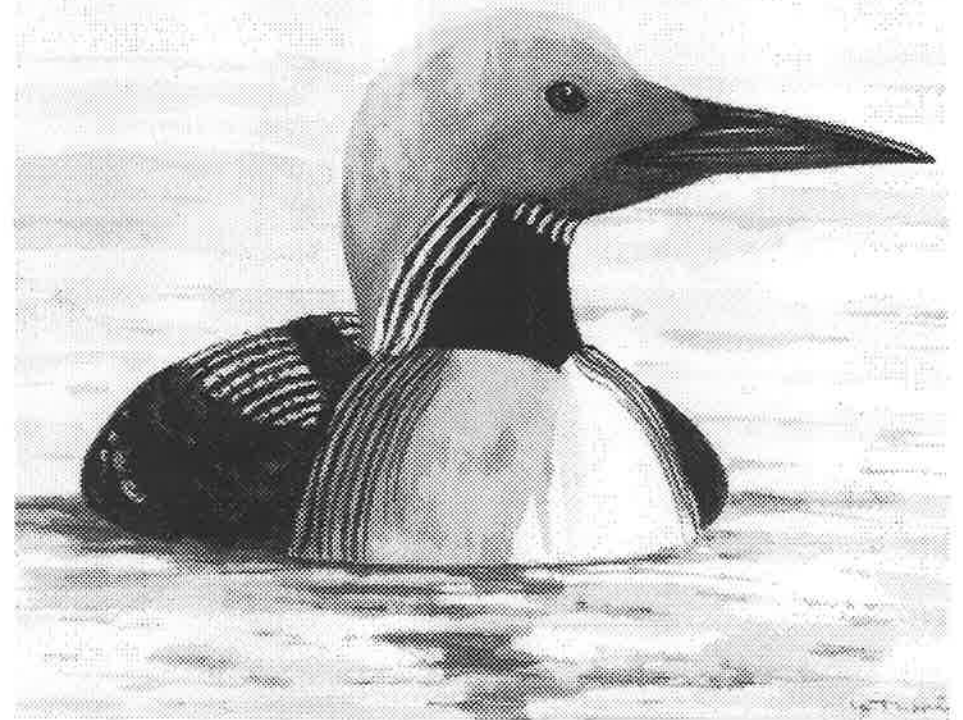
Program 95

Tidningen som går på djupet.

**Fåglar i
Strängnäs Kommun**

Årgång 5 Nummer 1

April 1995